

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

5. Exorcismus panis hordeacij vel casei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

ejus passionem genus humanum redemisti, hanc aquam ferventem vel hoc ferrum fervens sanctifica. Qui tres pueros Sidrac, Misac, & Abdenago iussu Regis Babylo-nis in camino ignis accensa fornacea salvasti & inlaesos per angelum sanctum tuum eduxisti, tu clementissime pater, dominator omnipotens, praesta ut si quis innocens de furto hoc, vel homicidio, aut adulterio, seu maleficio, in hoc ferrum fervens vel in hanc aquam ferventem miserit manum suam, salva, te praefante Domino nostro, permaneat. Et sicut tres pueros supradictos de camino ignis ardentes liberasti, & Susannam de fallo crimine eripuisti, sic manum innocentis omnipotens Deus ab omni laetioris infanis salvare dignare. Et si quis culpabilis vel noxious, & tumido corde, induratoque peccatore, vel superba mente, reus de hoc furto, vel homicidio, aut adulterio, seu maleficio manum miserit in hoc ferrum vel aquam ferventem, tu Deus omnipotens iustissima pietate & rectissimo iudicio illud declarare & manifestare digneris, ut anima ejus per penitentiam salvetur. Et si ille nocens vel culpabilis sit, & per aliquod maleficium vel per herbas aut per causas diabolicas induraverit, & peccatum quod fecit confiteri noluerit, tua dextera, quæsumus Domine, hoc declarare dignetur. Per Dominum.

Item tertia.

Deus innocenter reflitor & amator, qui auctor pacis & judicis aequitatem, te subinxis rogamus precibus ut hoc ferrum ignitum ordinatum vel hanc aquam ordinatam ad iustitiam & examinationem cu-

juilibet dubietatis benedicere & sanctificare digneris; ita ut si innocens de hoc furto, vel homicidio, vel adulterio, vel maleficio, unde purgatio querenda est, in hoc ignitum & tua benedictione sanctificatum ferrum, vel in hanc aquam fervidam & tua benedictione sanctificatam, manus vel pedes immiserit, tua benignissima miseratione inflatus appareat. Si autem culpabilis atque reus contempserit, & quasi tentator iudicium tuum adierit, aut per herbas vel quæcunque tentamenta five molimina maleficiosa peccata sua contueri & defendere inflatus per afflatorem malitia contra veritatis tuae examen voluerit, iustissime & misericordissime Domine Deus ad hoc virtus tua, quæ omnia superat, in eo cum veritate, qua permaneat in seculum seculi, declaretur, quatinus iustitia tua non dominetur iniiquitas, sed veritati subdat falsitas, & ut ceteri hoc videntes ab incredulitate sua te miserant libenterunt. Qui vivis.

His peralios, aqua benedicta cunctis abstinentibus detur ad degustandam, & adspargetur per totam domum, & ferrum proferatur, quod à culpato coram omnibus accipiat, & per mensuram novem pedum portetur, manus sigilletur, sub sigillo servetur, & post tres noctes aperiatur. Et si mandus est, Deo gratuletur. Si autem infanies crudescens in vestigio ferri inveniatur, culpabilis & im-mandus reputetur.

In aqua fervente accipiat homo lapidem qui per funem suspendatur in simila probatio-ne per mensuram palme, in tripla autem unius ulnae. Manus vero sigilletur & aperiat ut supra diximus in consecratione ferri.

*Incipit exorcismus panis hordeacij vel casei, quorum appensio
tunus uncia.*

V. **P**rimitus faciat sacerdos letanias,
& omnes qui intus sunt cum eo je-
juni sint, & sic incipiat.

Conservator & creator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor æternæ salutis, tu emite Spiritum tuum super hanc creaturam panis vel casei cum tremore & timore magnitudinis brachij tui adversus eum qui cum superbia & contumacia a cælo iniquo venit & vult subvertere justitiam & conculcare iudicium. Fac eum Domine in visceribus angustari, ejusque guttur conclude, ut panem vel caseum

istum in tuo nomine sanctificatum devorare non possit hic qui injuste juravit ac negavit illud furtum vel homicidium aut adulterium seu maleficium quod quarebatur, & jusjurandum pro nibilo habuit, & nomen tuum nominavit ubi rectum non erat. Te quasumus ut non ei permittas illud abscondere, quia justus es Domine, & rectum iudicium tuum, qui custodis veritatem in seculum, faciens iudicium injuriam patientibus, & custodis pupillum, ac viduam suscipis, & viam malignorum exterminabis. Ideo ostende nobis Domi-

ne misericordiam tuam , ut humiles ac mansueti ac recti propter veritatem gaudent , superbi autem & iniqui ac cupidi contrastentur & humiliantur usque dum confiteantur magno & sancto nomine tuo , & cognoscant ceteri quia nomen tibi Dominus , & tu solus altissimus super omnem terram , & servi tui in te gloriantur & laudent nomen tuum in secula seculorum . Amen.

Item alia.

Domine Iesu Christe , qui regnas in celis & in terris , & mirabilis es in omnibus operibus tuis , dominator dominantium , Deus angelorum , Deus Patriarcharum , Prophetarum , Apostolorum , martyrum , confessorum , virginum , & omnium electorum , praesta quæsumus per sanctum ac mirabile nomen tuum ut qui reus est hujus furti , vel homicidij , aut adulterij , seu malificij , de quo hic requiritur , vel in facto vel in conscientia , ad adpositam ei pro ostensione veritatis creaturam panis sanctificati vel casei faux ejus claudatur , guttur ejus stranguletur , & in nomine tuo ante illud rejiciatur quam devoretur . Sed & spiritus diabolicus , cui nulla est communio cum tua superna veritate , in hoc negotio ad subvertendum judicium pravis prestigiorum suorum molitionibus nil prevaleat . Sed qui reus & conscius est rei praefatae , ad hoc pabulum sanctificati panis vel casei , & praesertim per dominici corporis & sanguinis communionem quam accipit , tremat & tremendo pallear , & nutabundus in omnibus membrisappa-

reat ; innoxius vero & inscius sobrie ad salubritatem sui cum omni facilitate hanc partem panis vel casei in nomine tuo signatam manducando deglutiatur ; ut cognoscant omnes quia tu es iustus judex , qui salvos facis sperantes in te , & non est alius praeter te , qui vivis & regnas Deus per omnia secula seculorum .

Tertia oratio.

Deus cuius scientia senaria circumscriptio nem angelicis & humanis elongatis sensibus sola interius penetrat & exterioris concludit , quem nulla cœlestium vel terrestrium aut infernorum vota fallere possunt , quanto magis cor unius hominis culpabile , respice ad preces nostræ humilitatis , quibus famulatum sacri indidilli ordinis , & praesta , non nostris exigentibus meritis , sed tuorum omnium suffragantibus sanctorum precibus , ut quod in hac culpa humanos latet oculos , & sermonum humanæ procacitatis obteguntur defensionibus , tua cœlesti & superna moderatione sine ullo reveletur obstetricamine , & sicut solus verus es , veritatis hoc sententiam elucidare digneris : quatinus innocentes sine ulla difficultate hoc pabulum probationis deglutiunt , obnoxij autem obtrepidente mentis statu , & totius compagine corporis vacillante , quod in tuo sancto nomine consecratur & benedicitur , nullatenus devorandi valetudinem percipiunt , sed coram omnibus in validitudine confusi , quod præsumptione immerita sufficiunt , cum irrisione projiciant . Per Dominum nostrum Iesum Christum .

Incipit ordo judicij quo rei aut innoxij probantur ferro candenti.

V. I. Post accusationem legitimè factam & triduum in jejuniis & oratione consumptum , sacerdos vestibus sacris praeter casulam indutus , ferrum ante altare possum foroice accipiat , & hymnum trium puerorum , videlicet Benedicite omnia opera , decantans , ad ignem deferat , & dicat hanc orationem super locum ubi sit ignis ad faciendum judicium .

Benedic Domine Deus locum istum , ut sit nobis in eo sanctitas , castitas , virtus , & Victoria , & sanctimonia , humilitas , bonitas , lenitas , & plenitudo legis , & obedientia Deo Patri & Filio & Spiritui sancto . Hæc benedictio sit super hunc locum & super omnes inhabitantes in eo .

Benedictio super ignem.

Domine Deus pater omnipotens , lumen

indeficiens , exaudi nos , quia tu es conditor omnium luminum . Benedic Domine hoc lumen , quod à te sanctificatum est , qui illuminasti omnem hominem vel mundum , ut ab eo lumine accendamus igne claritatis tuae . Et sicut igne illuminasti Moyse , ita nunc illumina corda nostra & sensus nostros , ut ad vitam eternam mereamur pervenire per Christum &c .

Qua finita , dicat Pater noster &c . Salve fac servum &c . Mitte ei auxilium Deus &c . De Sion tuere eum &c . Domine exaudi &c . Dominus vobiscum &c .

Oratio.

Benedic Domine sancte Pater omnipotens Deus , per invocationem sanctissimi nominis tui , & per adventum filii tui , atque per donum Spiritus paracleti , ad manifestandum